

Robbert Muuse – bariton
Micha van Weers – piano

Winterreise

Franz Schubert (1797-1828)

Winterreise is een liederencyclus van de Oostenrijkse componist Franz Schubert (1797-1828). Het werk bestaat uit 24 gedichten van de romantische dichter Wilhelm Müller (1794-1827). Het verhaal van "*Winterreise*" lijkt eenvoudig en eenduidig. Een jongeman wordt afgewezen en gaat daarop op reis, waarin de gedichten zijn reis beschrijven. In het laatste gedicht ontmoet de jongeman "Der Leierman", de speelman met de lier, wat een verpersoonlijking van de dood is.

Maar is het verhaal wel zo simpel te verstaan? Gaat het wel slechts over een vertwijfelde, rusteloze en afgewezen minnaar/wandelaar die wegwijnt in zijn zelfgekozen isolement? De dichter Müller was bekend om zijn sociaal kritische dichten en een meester in het uiten van indirecte kritiek. De liederencyclus is niet geheel vrij van politiek-maatschappelijke kritiek. We weten uit de memoires van Joseph von Spaun dat deze liederen voor ontzetting en consternatie zorgden toen Schubert ze voor het eerst speelde en zong voor zijn beste vrienden. Het is onmogelijk om in deze cyclus de melodieën los van de tekst te beluisteren. De luisteraar wordt onweerstaanbaar aangetrokken door de pijn en woede van de protagonist. De muziek vormt het bewijs dat Schubert zich volledig bewust was van de donkere kanten van het bestaan.

Winterreise

1. Gute Nacht	(Goedenacht)
2. Die Wetterfahne	(De windvaan)
3. Gefrorene Tränen	(Bevroren tranen)
4. Erstarrung	(Verstarring)
5. Der Lindenbaum	(De linde)
6. Wasserflut	(De watervloed)
7. Auf dem Flusse	(Aan de rivier)
8. Rückblick	(Terugblik)
9. Irrlicht	(Dwaallicht)
10. Rast	(Rustpauze)
11. Frühlingstraum	(Lentedroom)
12. Einsamkeit	(Eenzaamheid)
13. Die Post	(De post)
14. Der greise Kopf	(Het grijze hoofd)
15. Die Krähe	(De kraai)
16. Letzte Hoffnung	(Laatste hoop)
17. Im Dorfe	(In het dorp)
18. Der stürmische Morgen	(De stormachtige morgen)
19. Täuschung	(Illusie)
20. Der Wegweiser	(De handwijzer)
21. Das Wirtshaus	(De herberg)
22. Mut	(Moed)
23. Die Nebensonnen	(De bijzonnen)
24. Der Leiermann	(De speelman)